

אשרי האיש

החסידות בדרך רבוה"ק זיע"א

בעזרת ה' נעשה ונצליח
יום ו' ערש"ק ט' סיון תשפ"א
שבת 'שוהל פירעהן'
פרשת נשא
גליון תפ"ד
שנה עשירית

מפי ספרים וסופרים

ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם

מהמטעמים השונים, ועל כן התחכם הבן והתעכב במיוחד בבית הספר כשעה שעתיים, וכשהגיע לביתו והשולחן היה ערוך לכבוד האורחים, ישב גם הוא בין האורחים, ואביו נאלץ בלית ברירה לתת לו מהמאכלים החשובים שהכין לכבוד האורחים.

והנמשל הקדוש ברוך הוא כידוע מברך את הרחוקים יותר מן הקרובים, כמו שיודעים אנו שאומות העולם שהם רחוקים, הקדוש ברוך הוא מפרנסם בשפע רב יותר מעם ישראל הקרובים אליו, כי הרחוקים הם קרובים יותר לעיני עולם הזה הגשמי, וכך השגת הכהנים מועטת מהשגת הזרים, עד כי הנביאים הקרובים והנאמנים בכל ביתו מרוחקים מהעולם הזה, עד שהיה אליהו ז"ל לבוש אדרת שער ומאכלו לחם ומים. ואם היה הקדוש ברוך הוא מברך את הכהנים בפני עצמם, דהיינו בפסוק ואברכה מברכך, היה צריך לפרנסם בלחם ומים בצמצום, ולכן רבי ישמעאל מסייע לכהנים ואומר, שהם מתברכים עם ישראל יחד, ומכיון שהם מסובים על שלחן אחד עם ישראל, אזי בהכרח יש להם חלק באותה ברכה שמתברכים ישראל, דהיינו סעודה שמנה ודשנה.

(אהל יעקב)

אמרו רבותינו בתלמוד (חולין מ"ט) רבי ישמעאל הכהן היה מסייע לכהנים שכתוב בתורה כה תברכו את בני ישראל. ואמר רבי ישמעאל למדנו מפסוק זה ברכה לישראל מפי כהנים, אבל ברכה לכהנים עצמם לא למדנו, כשהוא אומר ואני אברכם הוי אומר שהכהנים מברכים לישראל והקדוש ברוך הוא מברך לכהנים, אבל רבי עקיבא לומד ברכה לכהנים מהפסוק (בראשית יב ג) ואברכה מברכך.

ויש להבין איזה יתרון יש לכהנים אם הקדוש ברוך הוא מברך אותם במקום שמברך את ישראל, דהיינו בפסוקי ברכת כהנים יותר מאשר מברך אותם בפני עצמם בפסוק ואברכה מברכך, ואם כן מדוע אמרו בגמרא שרבי ישמעאל מסייע לכהנים על ידי שאמר שהקדוש ברוך הוא מברכם באותו מקום שמברך את ישראל.

והענין יובן על פי משל לבעל אכסניה שהיה מאכסן בביתו עובדי אורח וסוחרים תמורת תשלום, וזוהו היה מפרנס את בני ביתו. ומנהגו של בעל האכסניה היה, שהיה מקדים להאכיל את בני ביתו מאכלים פשוטים, ולאחר מכן היה עורך שלחן ערוך ממתעמים שונים וחשובים עבור האורחים. והנה יום אחד רצה בנו של בעל האכסניה להשתתף בסעודה עם האורחים, ולהנות

אמרות טהורות

אמרות קודש מרבותינו הק' מאלכסנדר

שאול הנך, כי הלא מלא כל הארץ כבודו לית אתר פנוי מיניה, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, בבחי' גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי (שם כ"ג, ד'), ובכח אמונה זו, וברצונו הטוב לשוב אליו ית', מחדש בו השי"ת רוח טהרה להשיג מעלת אהבתו שהיא רום המעלה והמדריגה.

וזוהו אומרו 'נשא את ראש בני גרשון', המה האנשים המגורשים מנחלת השי"ת, שהם מחוץ לקדושה, תשא ראשם ותחזק לבבם לכל יפלו ח"ו לידי יאוש, 'גם הם, אפילו הם הנמצאים כבר בדיוטא התחתונה, הנה ברצון טוב שיהיה להם לשוב אליו ית', ובהתעוררות רגשי געגועים עזים להתקרב אצלו ולעבדו בלבב שלם, ובכח האמונה, אמונת אומן בהשי"ת שהוא חושב מחשבות לעזרת בניו לבלתי יחד ממנו נדה, ושכל איש ישראלי יש לו תקנה לחזור ולעלות אל הקדושה, כי ישראל אעפ"י שחטא ישראל הוא (סנהדרין מד.). אחרי ששוכן בקרבו חלק אלוך ממעל שנפח בו השי"ת, מכח זה יוכלו לבוא למשפחותם לבית אבותם, לעלות לרום המעלה, להגיע למדריגת האבות הק'.

וזוהו נראה המכוון בדברי רשיז"ל, נשא את ראש בני גרשון גם הם, כמו שצויתך על בני קהת, והקשה רבינו הק' בעל "ישמח ישראל" זי"ע פ' זו אות ד' [ב] לכאורה צריך ביאור מה תלוי הציווי של בני גרשון בציווי של בני קהת, אך יתבאר כי זהו חיזוק ללבבות הנשברים שנתגרשו ונתרחקו מהקדושה אשר יכולים לבוא חלילה לידי יאוש ולרדת לבאר שחת בחושבם כי אבדה תקוותם ח"ו, ע"ז אה"כ נשא את ראש בני גרשון, 'גם הם, כמו שצויתך על בני קהת, היינו שלא יאמרו נואש לנפשם, אלא ידעו כי בכח האמונה יוכלו להגיע אפילו למדריגת בני קהת, נושאי הארון, בבחי' מאשפות ירים אביון להושיבי עם נדיבים עם נדיבי עמו.

(אמרי מנחם)

כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו (ז, ט')

פי' מנהיג ישראל שעבודתו היא עבודת הקודש, "דארץ אונטער שטעלען א פלייצע" לכאז"א ועליו לשאת בעול עם כל יהודי ויהודי.

(מובא בספר "היכל הבעש"ט" בשם רבינו ה"עקידת יצחק", ומצוין שם שזה ד"ת האחרון שנשמע ממנו בניטו ווארשא שנת תש"א)

"זכות אבות יגן עלינו..."

נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבותם למשפחותם.

התורה"ק מחזקת את שברי לבבות ישראל שנתגרשו ונתרחקו מהקדושה ע"י החטאים עדה"כ כי גרשוני מהסתפח בנחלת ה' (שמואל א' - כ"ו, י"ט) שלא יאמרו נואש רק שידעו 'לכית אבותם למשפחותם', כי לירושת אבותיהם הם חוזרים, לירושת האבות שעשו שער ודרך סלולה לזרעם אחריהם שיוכלו להשיג ולקיים מצוות השי"ת אם יחפצו בתשובה.

(תפארת שמואל, ועיי"ש בהרחבה)

ולחוסף על דבריו של רבינו זי"ע ע"פ המובא בספה"ק דלכך הוצרכו להמתין בני"מ מ"ט יום מעת יציאתם ממצרים עד קבלת התורה, משום שהיו צריכים לטהר עצמם מטומאות מצרים ולתקן המידות ולהכין עצמם לקבלת התורה (עיין אוה"ח שמות י"ט עה"כ בחודש השלישי). והנה איתא בספה"ק ישמח ישראל (שבועות י"ז) לבאר את דברי הפרקי ר"א (פרק מ"א) שהיו ישראל ישינים בליל קבלת התורה ע"כ, היינו שלא יעלה על דעת א' מבני"י שהכין א"ע כראוי. לזאת הראה להם הקב"ה שכל הכנתם זה לא מצידם אלא ע"י עזרת הקב"ה. ואפשר לומר דמה שזכו בני"י להארה זו היא משום דבאותו היום התנוצץ ספירת מלכות שבמלכות שהוא בבחי' מ"ה, ע"ז הבינו שאין להם כלום, וכל מה שזכו לקבלת התורה היא בזכות אבותיהם הק'.

(אמונת משה)

ולחריזי הדברים של רבינו זי"ע הוא כאשר מבואר בשערי תשובה לרבינו יונה (שער א' אות א') בלשון קדשו, התבאר בתורה כי יעזור ה' לשבים כאשר אין יד טבעם משגת ויחדש בקרבם רוח טהרה להשיג מעלת אהבתו, שנאמר (דברים ל', ב') ושבתי עד ה' אלוקיך ושמעתי בקולו ככל אשר אנכי מצוך היום אתה ובנך בכל בלבך ובכל נפשך, ואומר בגוף הענין (שם, ו') ומל ה' אלוקיך את לבבך ואת לבב זרעך, להשיג אהבתו, עכ"ל, היינו אפילו האיש הישראלי אשר הוא בשפל המצב מאוד, עד המדריגה התחתונה ממש, שאין יד טבעו משגת לשוב, יש לו להאמין שאפילו שם בשאול תחתיה נמצא השי"ת עמו, כמו שאמר דוד הע"ה (תהילים קל"ט, ה') אם אסק שמים שם אתה ואציעה

זוארט

שיחת הולין של תלמידי חכמים

כה תברכו את בני אמור להם (ו', כ"ג).

יש לדייק תיבת "אמור להם", הכוונה בזה נראה, דהנה הצדיק גמור שהוא במדרגה גבוהה יכול לפעול הכל רק ע"י דיבורו, ואין צורך להרבה עתירות ובקשות כי דיבורו לבד עושה רושם. וכמ"ש בספר נוע"א פ' שופטים לפרש מאמר הכתוב "ולשון חכמים מרפא" היינו בדיבורו בלשון בלבד יכול לפעול הרפואה. וזהו רמז בכאן ה' כה תברכו את בני אמור להם דייקא, באמירה בלבד בלי שום תפילות ובקשות, יחול עליהם הברכה.

(מאמר מרדכי, נדבורנא)

מרגניתא דיצחק פנינים בסדר פסוקי פרשת השבוע

לע"נ הרה"ח ר' יצחק בן הרה"ח ר' משה אריה זצ"ל נלב"ע ו' סיון תשע"ד

מעשרה, שנותן מעשר מכל דבר שהוא מרויח, "זהב מלאה", יתברך מאת ה' שיתמלא זהב ועושר בזכות המעשרות שהאדם נותן מרכושו לצדקה.

(הרה"ק ר' מאיר מפרמישלאן ז"ע)

ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו (ז, ט).
עבודת הקודש צריכה יגיעה, וזה בכתף ישאו, אבל אמר לך אדם לא יגעתי ומצאתי אל תאמין לו.

(מאיר עיני ישרים, קאצק)

והימים הראשונים יפלו (ו, יב). יש לפרש על אשר לפעמים האדם חושב, כי הימים שעברו הלכו, חלפו ואינם. אבל האמת היא, כי סוף סוף יצטרך האדם להפגש עם הימים שלו, ואם ליוה את היום בתורה ובמעשים טובים, אזי לא יבוש להפגש אתם פנים אל פנים. וזהו שאמר נעים זמירות ישראל, מי האיש החפץ חיים "אוהב ימים לראות טוב", פ"י כי אוהב הוא את הימים, לעשות בהם טוב אז אשריו וטוב לו, כי לא יתבייש להיפגש עם אותם הימים, שעשה בהם טוב בימי חלדו.

(חפץ חיים עדה"ת)

צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וגו' (ה, ב).
מרומות כאן בפסוק תכונה מיוחדת. שהרי צו הוא לשון צוותא, והכתוב מודיע לנו, כי ישיבת מרעים בשמחה ובצהלה, מסוגל לשלוח מן המחנה "של עצמך", כל צרוע וגו' וכל הדברים המטמאים את הנפש.

(אמרי חיים, וויניץ)

ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם (ו, כז). למשל, אנו רואין בבשר ודם, באיזה איש חשוב ומפורסם, נקראת אשתו על שמו, אשת פלוני, והיא מכובדת ג"כ בכבודו. ועל אחת כמה וכמה, שאנחנו נכבדים ויקרים ומבורכים מכל מלאכי מעלה, מחמת שהבורא ב"ה, שמנו קראת בשמך, ואנחנו ישראל עמו ככלה המקודשת, בסוד וארשתך לי לעולם. וזהו שאמר הקב"ה, ושמו את שמי על בני, דהיינו, שתקרא אותם בשמי, כי הם עמי וידידתי. וממילא "ואני אברכם" בכל הברכות, ויסכימו פמליא של מעלה, כי כבוד ישראל הוא כבודי, כמשל הנ"ל.

(עבודת ישראל)

"כה תברכו את בני ישראל אמור להם"

"בכוונה ובלב שלם" (רש"י). אמור להם שהברכות מכוונות רק לישראל ולא לכהנים, ובשעה שהם מברכים את ישראל לא תעלה במחשבתם כל נגיעה אישית וטובת הנאה שתצמח להם מן הברכות. כאשר התקיימה הברכות לישראל, ויתברך פרי בטנם ואדמתם, עשירות צאנם ובקדם, ממונם ונכסיהם, תצמח מכך טובת הנאה גם לכהנים, שיזכו במתנות כהונה לרוב. לכן הזהירם הכתוב: "אמור להם" - להם ולא לכם. הכתוב אף מדגיש: "דבר אל אהרן", לפי שבעת כהונתו של אהרן במדבר לא נהגו עדיין מתנות כהונה, וברכתו כוונה אך ורק לבני ישראל.

(כתב סופר)

יברכך ה' וישמרך וגו' וישם לך שלום. אמר הרה"ק איש האלוקים מרן הבעש"ט ז"ל (במשנה סוף מסכת עוקצין) לא מצא הקב"ה כלי מחזיק לברכה אלא השלום, דהיינו השלום הוא הכלי, והברכה היא הפנימיות, כי אם אין חלונות סגורים בבית, והבית פרוץ, למה לי עשרו, הלא גגים יגנבו דים, ושודדי לילה יבואו עליו, אמנם כשהוא שלם ונשמר מגנבים ולסטים, עושר שמור לבעליו, הרי שעוקר הוא השלום, והוא הוא הכלי שעל ידו יתחזק ויתקיים הברכה והעושר.

(שפתי צדיקים פ' אמור)

כף אחת עשרה זהב מלאה קטורת (ז, ד). כתבו התוספות (תענית ט) בשם הספרי שיש ליתן מעשר מכל ריוח של האדם ואם לא נותן מעשר, אז יהיו נכסיו הולך וחסר, ואם נותן מעשר, אז יתברכו נכסיו ויתעשר, עשר בשביל שתתעשר. וזה נרמז כאן בכתוב "וירץ את עשרה" - היד הנותנת אחד

אוצרותיהם של צדיקים

שבת אחר חג השבועות • מאוצרו של הרה"ח הרב אהרן פרלוב שליט"א

בתשובת הרדב"ז (ח"ו סי' ב' אלפים קעח), על הא דאיתא בגמ' (יומא כו): שהיו מראין לעולי רגלים לחם הפנים ואומרים להם ראו חיבתכם לפני המקום שסילוקו כסידורו, שנאמר (ש"א כא, ז) לשום לחם חם ביום הלקחו, כשם שמכניסין אותו חם כך מוציאין אותו חם. וכתב ע"ז בתשובת הרדב"ז, שבפסח וסוכות שהיו בני ישראל מתעכבים בביהמ"ק שבוע שלם, ובפרט בחג הסוכות שהיו שמחים בשמחת בית השואבה כל ימי החג ובודאי היו מתעכבין בביהמ"ק עד כלות החג, אזי בשבת שבתוך המועד כשהיו הכהנים מסדרים לחם הפנים הראו לעולי רגלים את הנס, שהיה הלחם חם ביום הלקחו. אמנם בחג השבועות שאינו אלא יום אחד, וכשחל בימות החול לא היו יכולים להראות לעולי רגלים לחם הפנים בעת סילוקו, כתב הרדב"ז שהיו מתעכבין בביהמ"ק עד אחר השבת שאחרי שבועות, כדי לראות הנס, ולקיים 'ראו חיבתכם לפני המקום'. ומעתה, כיון שבשבת זו ראו ישראל חיבתם לפני המקום, אזי כמים הפנים לפנים (משלי כז, יט) נתעוררו גם בני ישראל לאהבת השי"ת.

כ"ק מרן אדמו"ר מבאריא שליט"א רעוא דרעוין פר' נשא תשס"ו, "אמרי קודש", סיון תשע"ג, ע' רא

ז' ימים אחר שבועות

ז' ימים אחר שבועות

הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל אמר דמדוע אין אומרים תחנון שבעת ימים אחר חג השבועות (הגם דאמר' משום השלמת קרבנות - ע' פנים לתורה) משום דבשבועות הם הנישואין של ישראל והתורה, ושבעה ימים אח"כ הם שבעת ימי משתה,

גה"צ רבי נטע פריינד שליט"א, "חיי עולם נטע" (ירושלים תשס"ו) ע' נ"ז

שבת אחר שבועות

שבת נאך שבועות

יסופר, שפ"א בשבת שאחר שבועות כשאמר אא"ז (ה"פחד יצחק) מבאיאן זי"ע שהשבת היא 'שבת נאך שבועות', אמר אח"כ הגה"צ רבי דודאי להחסידים, אמנם דברי הרבי אינם צריכים מקור, כי הרבי עצמו הרי הוא המקור, אך בכל זאת יש לצייין לדבריו מש"ב

מעשי צדיקים

צדיק נסתר שביטל גזירה

רבבות בני אדם נהרגים וממוזן רב כלה ואובד ולמלחמה אין קץ, נועדו לכן שני המלכים למקום אחד והסכימו ביניהם להביא את מגילות

מדינה אחת היתה סלע מלחמתם של שני מלכים הם נלחמו ימים רבים אך איש לא גבר על חברו, בראותם כי ההפסד מהמלחמה הוא עצום וכי

היוחסין שלהם ולהיווכח יחוסו של מי עולה על חברו, והוא יזכה במדינה, הביאו את ספרי היחוס וקראו בהם וימצא כתוב כי אחד משני המלכים האלה הוא מבני בניו של המן הרשע ימ"ש, והשני הוא מגזע מלכים אדיריים שכסא מלכותם הוא מראש ומקדמת עולם, ויהי כאשר שב המלך שמקורו מגזע רשעים מן המלחמה אמר ללכת בדרכי המן סבו, ויגזור גזירה על כל היהודים אשר בארצו לתת לו עשרת אלפים ככר כסף וגם להביא לפניו יהודי ששמו מרדכי לתלותו על העץ אשר הכין, לו הגזרה נכתבה בדת וכדין ונחתמה בטבעת המלך ובתוקף דברי המלך דרשו מאת היהודים יושבי ארצו לקיים אותה במהרה, אז התאספו היהודים בבתי הכנסת קראו תהילים ושפכו שיחם לפני האלקים, הם גזרו תענית ציבור ושלחו שני אנשים נכבדים לצדיקי הדור שיתפללו עליהם להעביר את רוע הגזירה, האנשים נסעו מעיר לעיר וממדינה למדינה, עד שהגיעו אל הגאון הקדוש רבי משה איסרליש (הרמ"א) אב בית דין בעיר קראקא ויספרו לו את כל דברי הגזרה ויבקשו ממנו עצה ותושיה, אמר להם הרב הגאון "קצרה ידי מהושיע אתכם אך אם תסעו לעיר פלוגנית, שם מחוץ לעיר דר יהודי בשם חיים העוסק בתיקון בגדים ישנים, ומצאתם ישועה על ידו, והיה אם תבואו אליו והוא לא ישעה אליכם, תאמרו לו בשמי שאני שלחתי אליו כדי שיביא לכם רווח והצלה." נסעו האנשים אל העיר ההיא ובאו אל בית החייט אשר מחוץ לעיר, ומצאוהו כשהוא יושב ומתקן בגדים ישנים ופניו אל הכותל, כשנכנסו לביתו לא שם לב אליהם אך שאל אותם "למה באתם הנה ומה לכם פה?" ויענו ויאמרו אליו "לתקן את בגדינו באנו, אז הזמינם לשבת ותוך שיחתם עמו סיפרו לו את כל הרעה אשר מצאה אותם והגזרה אשר נגזרה על היהודים שבמדינת המלך, שאל אותם החייט "ומדוע באתם לספר לי את כל הצרות האלה?" וישיבו לו לאמור "באנו לבקש מכבודו רווח והצלה, ויהפוך פניו אליהם ויאמר "מי אני שתפנו אלי לעזרה האין גדולים וטובים ממני הן איש פשוט אנכי, כאשר שמעו את דבריו אמרו "לא מדעתנו באנו הנה אך ידע נא כבודו נאמנה שהרמ"א שלח אותנו אליו ועל פי מצוותו הגענו אל ביתו לבקש ישועה בעד כלל ישראל". אז ברכם לשלום, הרגיע אותם ואמר בעזרת ה' יתברך הכל יהיה לטובה והאבל יהפך לשמחה."

דרכו של המלך ההוא היתה להתעורר משנתו בכל יום בשעה השישית של הבוקר, ועד השעה שבע לא נכנס אליו איש גם אם דבר דחוף מאוד לו אל המלך, בשעה השביעית נכנס השר הראשון לדבר אתו בענייני המדינה, ובשעה השמינית השני ואחרי כן השלישי, הרביעי וכו' כל שר וחשיבותו במדינת מלכותו, ויהי היום והמלך הקיץ משנתו בבוקר, וישא את עיניו וירא והנה איש עני ניצב לפניו בחדרו פניו רעים ודלים על גבי טלאי, וימלא המלך ח, מה וביקש להרוג את אנשי המשמר על אשר העלימו עין ליהודי עני להיכנס אליו בהשכמת הבוקר, וירץ לכלות זעמו בשומרים ולהמיתם, אולם יד נסתרת תפשה בו באותו רגע ונשאה אותו באויר והשליכהו אל תוך בית קברות שכתליו הגיעו עד השמים, ויצעק צעקה גדולה ומרה אך אין שומע לקול צעקתו, ככה עברו עליו כמה שעות ואין לו תשועה, הוא מוטל ערום ויחף, רעב וצמא במקום השמים ומסביב אין נפש חיה, ויהי לעת ערב וישמע קול איש מתהלך מעברו השני של כותל בית הקברות, וישא את קולו ויבך אולי ירחמו עליו, עודנו צועק ובוכה, והנה איש בלבוש קבצן נראה לפניו, גבה קומה ראשו מגיע לשמים ועל כתפיו שני ילקוטים עמוסי לחם, ויפן אל האיש ויספר לו את כל אשר עבר עליו היום, כאשר יצא היום הבוקר אל מרפסת ארמונו לתת פקודה לשומרי ארמונו, ואינו יודע איך ועל מה וכך הוא יושב פה כל היום ערום ויחף, רעב וצמא, ואינו רואה לפניו איש, הקבצן הפלאי לא ענה לו דבר, רק הוציא לחם מהילקוט שעל כתפיו נתן למלך, קם והלך לדרכו. ביום השני הופיע הקבצן שנית ונתן לו שוב לחם מן הילקוט אשר עליו, וילך לדרכו ולא דיבר אליו דבר, כך עברו עליו שמונה ימים. ביום התשיעי בא אליו הקבצן וישאלהו: "מה מעשיך פה כל היום." נתן המלך קולו בבכי ויבקש ממנו להוציאו מתוך בית הקברות ולהביאו בין אנשים חיים ואם לא יעשה לו כן ימות מרוב פחד ומעגמת נפש, כל היום הוא מוטל בדרך בין קברי מתים ועיניו אל המצבות, ויענהו הקבצן כדברים האלה לאמור "לא רחוק מכאן עומד

יער נדול שעושים שם שחיפים, אך לשם ואשאל בראשונה את עושי המלאכה העובדים שם אם יש מקום ואם מוכנים הם לקבל אותך לעבוד עמם יחד, ואחרי כן אעבירך לשם."

ויאמר המלך "הנני מקבל עלי כל עבודה קשה ומלאכה בזויה ובלבד שאהיה בין אנשים חיים", למחרת בא הקבצן הוציאו מבית הקברות והביאו לתוך יער נדול מלא עצים עבותים אשר לא ידע למצוא את מבואיו ומוצאיו, וישב שם שנה תמימה בין בעלי המלאכה ויעש שחיפים, בתום השנה הופיע לפניו הקבצן שנית וישאלהו "מה מעשיך עתה יש לך קורת רוח?" "כמובן טוב שבתי פה משבתי בבית הקברות" ענה המלך "אך לו מצאת לי עבודה אחרת נאה מזו אולי יש לך עסק שצריכים שם איש היודע קרוא וכתוב, הייתי מקבל עלי את העבודה הזאת, הלא מלך הייתי ויודע לשון וספר אנכי, ויאמר אליו הקבצן "בכפר לא רחוק מכאן מתבקש מנהל למשק הכפר, אך שמה בראשונה ואשאל, ואם יסכימו לקבל אותך הוציאך מן היער הזה, ואביאך אל הכפר ההוא ושם תעבוד". הוא הסכים לדבריו ולמחרת בא הקבצן והוציאו מתוך היער, והביאו אל הכפר ונעשה מנהל משק הכפר, שם ישב במשך שלוש שנים, לאחר שלוש שנים שוב בא אליו אותו הקבצן וישאלהו "הלרוחך העבודה הזאת" "אכן טוב לי מאוד" ענה "יושב אני בבית ועוסק בעבודתי עבודה קשה אך נקיה, אמנם לפי מעלתי שהייתי מלך, העבודה הזאת אינה חשובה בעיני, ואולי אפשר לך למצוא לי עיסוק אחר טוב ממנו" "בעיר פלוגנית מתבקש שר ושופט" אמר אליו הקבצן, "אקחך שמה ואתנך לשר ולשופט על אנשי העיר, ויקחהו ויביאהו אל העיר וימנהו לשר ולשופט עליהם."

כעבור חמש שנים הופיע הקבצן וישאלהו "ומה אתה עושה עתה?" "הכל טוב ויפה" השיב, "אך לפי המדרגה שהיתה לי בימי שלוותי בשבתי על כסא מלכותי, במה נחשבת משרתי זאת" ויאמר איש הפלא אליו "לא רחוק מכאן יש עיר מלוכה ומת שם המלך ואתה הלא אמרת שהיית מלך, אם בקי הנך בטכסיסי מלחמה ובנימוסי המלכים, אוכל לדבר על לב המלכה שתבחר בך לאיש וממילא תהיה למלך, אמנם אפשר הדבר שאתה מטבעך איש רע, וכאשר תהיה למלך תגזור גזרות רעות על היהודים יושבי המדינה הזאת, לכן תן לי כתב בחתימת ידך שלא תגזור שום גזירה רעה על היהודים, ואלה שכבר נגזרו תהיינה בטלות ומבוטלות", ויתן לו מכתב בחתימת ידו ככל אשר דרש ממנו. ויקחהו ויביאהו אל עיר המלוכה וימצא חן בעיני המלכה ותבחר בו לאיש ויהי למלך, עיר המלוכה שכנה ליד חוף הים, וכל יום היה המלך הולך לטייל ליד החוף בלוויית אשתו ולעיתים יתלוו אליהם גם הילדים.

פעם אחת כשטיילה משפחת המלך על שפת הים וספינות רבות שטו על פני מימי הים הסוער כשהן הותרות להגיע אל החוף עד יעבור זעם, ויהי כאשר עמדו והביטו בהמון האניות נפל אחד משני ילדיהם הימה וגלי העם עברו עליו, והתחיל לטבוע, בראות המלכה את ילדה טובע ירדה אחריו להצילו, אך גם היא נסחפה בשטף מים כבירים ושניהם טבעו וירדו במצולות מים אדירים, בראות זאת המלך קפץ גם הוא אחריהם הימה באמרו אם לא אציל אותם טוב מותי מחיי, אך גלי הים הפרידו בינו ובין אשתו וילדו, הוא נישא על גבי הגלים עד הגיעו למקום יבשה, בצאתו מתוך מימי הים, הלך לו המלך עד שהגיע לעיר אחת גדולה ומרובת אוכלוסין, ונדמה היה לו שזאת עיר מלכותו מלפנים כאשר היה מלך, ויאמר בלבו אלך ואראה את הפלטיין של המלך, ואז אדע הכל אל נכון, כאשר בא שמה וראה את אנשי הצבא העומדים על המשמר, וירא בתחילה מפניהם להיכנס פנימה, אך לבסוף נמלך בדעתו להיכנס, בחשבו הלא חיי בין כך אינם חשובים, ואם ירהגוני הרי טוב המוות מחיי, נכנס לו לתוך הפלטיין והשומרים לא אמרו דבר, ויהי כבואו פנימה הכיר את ביתו, וכאשר צעדו רגליו על מפתן חדרו, מצא שם את העני שנכנס אליו בבוקר השכם בלי רשות אנשי המשמר, כשהוא מחזיק בידו את כתב חתימת יד המלך בדבר ביטול הגזרות, נבהל המלך מאוד, ויפן אליו ויאמר "למה הבאת עלי צרות רבות כל כך, ומדוע סבלתי שנים רבות יסורים קשים כל כך" לקח העני את השעון אשר על השולחן והראה לו שכל השנים שעברו עליו היו דקות ספורות בלבד הוא רק הגביהו אותו למעלה מהזמן ועל ידי כך נתבטלה הגזרה.

מעשיות ושיחות צדיקים

חזקנו קורא נא

לחזוק ולעידוד לימים אלו

איך לנו לחקור אחר הנעשה, אלא הכל נעשה ע"י הקב"ה מלכו של עולם

(ספורנו).

המכוון בדברי קדשם שכל מה שעשה הקב"ה בזמנינו עתה, כל זה היא עבור שתהיה ידיעה לאדם המאמין שכל מה שנעשה, הוא לעולם נעשה ע"י הקב"ה, שהוא כבר מנהיג את העולם כולו כבר אלפי שנים, ועליו אין להוסיף, 'וממנו אין לגרוע', וכל מה שעושה אלוקים הוא כדי שיראו מלפניו. ולא נבראו רעמים אלא להפשיט עקמומיות שבלב, שכל השתנות הטבע שנעשה בעולם, הוא רק כדי להפשיט עקמומיות שבלב שיכול להיות שנראה שהכל נעשה בטבע העולם, ואפשר לחשוב שכל ההתקדמויות והשכלולים שנעשים בעולם נעשה ע"י אדם בכל כוח מחשבה, אי לכך ובהתאם לזאת הקב"ה מראה לאדם שגם מה שנראה בעינינו הבריות שנעשה ע"י אדם שעשוי מבשר ודם, הכל נעשה ע"י הקב"ה שהוא ברא את העולם בששת ימי המעשה, והוא רוצה שיהיה לנו יראה רק ורק ממנו יתברך ויתעלה.

ולאחר שכתבתי המאמר אני מעיין בספה"ק "תפארת שלמה", ואני מוצא דברים 'זפריי מתוק לחכי', וראיתי לנוכח להביא הדברים ככתבם וכלשונם, ומתוך הדברים נראה שהוא מדבר ממש לזמנינו עתה, וכה דברות קדשו: "נשא את ראש בני גרשון גם הם כו'. הנראה לפרש, והנה הלויים הם נקראים בחי' הצדיקים הנלווים ודביקים בה'. ויש כמה מיני בחי' הצדיקים מהם נקראים בני קהת בבחי' הגדולה שלהם. ויש נקראים בני מררי. ויש אשר נקראים בני גרשון כמובא בספרים הקדושים. והנה בחי' בני גרשון הם הצדיקים המגורשים בעוה"ז וכל ימיהם הם בצער והם כגרים לא ישבעו בטובה. הנה עליהם אמר הכתוב כי גם אותם צריך לנשא את ראשם לבית אבותם כמ"ש רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה. שהוא מרומז על המלכות שיוודת בסתר המדרגה בהגלות. אבל לעתיד הנה היא תעלה על כלנה כי לעולם חסדו. והנה על בחי' הצדיקים שנקראים בני גרשון אמה"כ כי צורכם בעוה"ז לעבוד ולמשא לעבוד את ה' ולמשא הוא מדת הסבלנות לכל יקשה בעיניו על ככה אך לקבל הכל באהבה וחביבה. וזהו שנאמר ואת כל אשר יעשה להם ועבדו אע"פ שחלילה יעשה להם מה שיעשה אע"פ"כ ועבדו ולא יניחו מעבודתם. וזהו שאמר הכתוב ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ופירשו חז"ל אפי' הוא נוטל את נפשך הוא רצונך ר"ל אע"פ שלפעמים נוטלים מהאדם הרצון שלו חלילה. כי ברצונו לעבוד הש"י ובאים עליו התנגדות ועיכובים בע"כ. בכל זה יבין וישכיל כי גם זה רצון הש"י לעבדו גם בזה. ודברי תורה אין באין כי אם רק ע"י יסורין ח"ו כמבואר בגמרא. וכן רשב"י ע"י שנצטער במערה י"ג שנים אח"כ נתעלה יותר ויותר. וז"ש במתן תורה על אותן הצדיקים פן יחרסו אל ה' לראות. יחרסו יגמ' גבורה וגימ' אדני". לכל יסתכלו מה זה ועל מה זה. וכן במשה נאמר כי ירא מהביט אל האלהים אל בחי' הדינין כי הכל לטובה. ע"כ תורה דיבוריו הק' ואין לנו לסמוך אלא על אבינו שבשמים, ואין לנו רשות להסתכל בהם, בכל היסורין העוברים עלינו, אלא לסמוך על אבינו שבשמים שהכל לטובה, ואין דברי תורה באין אלא ע"י יסורין, וע"י יסורין יכולים להתעלות במעלות התורה היראה והחסידות, ולקבל הכל באהבה ובשלימות מאת הבורא ית"ש. ואנו תפילה קדם רבונא דכולא עלמא, שמי שאמר לעולמו די יאמר לצרותינו די! וכבר נזכר במהרה דידן לקיום מאמר הכתוב "ובאו לציון ברננה" ולשמוח בשמחה השלימה בבנין בית מקדשנו ותפארתינו, בגאולה השלימה בקרוב ובימינו אמך וכן יהי רצון.

עינינו ראו ולא זר. אזנינו שמעו ולא האמינו לשמועות. לבבינו התמלא פחד ואימה. עוד לא הגענו ליום השלושים מפטירתם הפתאומית והטראגית של ארבעים וחמשה יהודים יראים ושלמים, שבאו לשמוח בשמחת רשב"י ולשפוך את צקון לחשם ביו"ד ולפעול ישועות ביומא הדין, ועלו ונתעלו לשמים סמוך ונראה לציון קודש הקדשים של רשב"י, ונפטרו באחת' לאחר קבלת עומ"ש באהבה. והנה חג שבועות, יום מתן תורה, יום שבו כל החולים נתפאו מכל חוליהם, והנה עוד אסון נורא שקרה לקראת ליל התקדש חג, שבו שתי יהודים יראים ושלמים עלו לשמים, ועוד עשרות פצועים ה"י, שה' ישלח להם רפואה שלימה ואיתנה, ובתפילה ובתחינה לפני רבון כל העולמים שמכאן ואילך נזכה לשמוע רק שמחות ובשורות טובות, ישועות ונחמות, ולשמחה השלימה עם הגאולה השלימה בקרוב ובימינו.

בימים אלו יש כאלו שמנסים לראות את שני האסונות הללו כמקרה שתלוי באדם שהיה אחראי אבל חיבל במעשיו, עד שקרה ה"י. והרשויות מנסים לבדוק ולחקור בשביל מה קרה הרעות הללו. אבל כבר הזכרנו כאן על גבי גליון זה, שאנו כבני ממז"מ הקב"ה, שהוא הוא עושה הכל, וידיו בכל, ואנחנו באמונה שלימה וחזקה בבורא כל עולמים שלא נברא רעמים אלא לפשוט עקמומיות שבלב (ברכות נט.). ולכן קצת במאמר שלפנינו נראה ונלמד הלכה למעשה עפ"י דרכם ונתיבתם של חז"ל ורבותינו הק', ככל שיותר הדף, בעבודה המוטלת על כאו"א בפרט מה שעבר על עם ישראל בזמן האחרון.

פתח וראה את דברי חז"ל (ברכות נט.). "אמר ר' אלכסנדר אמר ריב"ל לא נבראו רעמים אלא לפשוט עקמומיות שבלב, שנאמר (קהלת ג', י"ד) והאלוקים עשה שיראו מלפניו". וביותר להבין הדברים נעיין היטב בתוך הכתובים במגילת קהלת (שם) "ידעתי כי כל אשר יעשה האלוקים הוא יהיה לעולם, עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע, והאלוקים עשה שיראו מלפניו". ידעתי כי כל אשר אלוקים כל מה שעשה במעשה בראשית, הוא ראוי להיות לעולם ואין לשנותו לא בתוספת ולא בגרעון, וכשנשתנה (רש"י) ועשה אלוקים שלא יוכל נוצר להוסיף על מעשהו או לגרוע כדי שיראו בני אדם מלפניו (אבן עזרא), והוא בלתי אמצעי, והם מיני הנבראים (ספורנו). 'הוא יהיה לעולם' כזה השיעור הגבול עליו, ואין ביד מי להוסיף על השיעור, ואין ביד מי לגרוע או להפחית ממנו (מצודת דוד) כאומרו "והוא צוה ונבראו ויעמידם לעד לעולם" שזה בלתי נפסד מהרשב"ע לעולם, כי אדם אין מציאותו שופע מציאות שום נמצא, זולתי מהבורא ית"ש שיהיה תמיד על עניין אחד (ספורנו). עליו אין להוסיף, וממנו אין לגרוע' כי לא היה שום חסרון ידיעה, אשר אין בו יחסר שלמות פעלו באופן שיצטרך לתקן (ספורנו) 'והאלוקים עשה שיראו מלפניו' שכל מה שעשה אלוקים בזה השיעור לא עשהו כן לכוונת תועלתו, כי אם למען יראו הבריות מלפניו ולא ימרו פיו, ורק בזה השיעור הוא מבוא היראה ולא בשיעור זולתו, עם כי אנחנו לא נדעהו זהו מקוצר דעת (מצודת דוד) האלוקים עשה - השתנות בטבע מפסיד השלימות, כעניין ארורה האדמה, וכעניין עוד כל ימי הארץ וגו'. שיראו מלפניו - בני אדם ולא יוסיפו למרוד כעניין אדם הראשון ודור המבול

עלון זה נתרם

תבות מייל של מערכת הגליון

a13215113@gmail.com

הודעה משמחת

ב"ה, לכל המעוניין ניתן לתרום בעמדות "קהילות" ו"נדרים פלוס" הפרוסות בבתי כנסיות ברחבי הארץ והעולם ע"ש "עלון אשרי האיש"

או במספר טלפון (קהילות):

073-275-7000, ולהקיש קוד 8915

אין צורך להפילג אטמא פניכא ולפיא אגלא אנפנא

לע"נ מרת מלכה בת הרה"ח ר' יוחנן דב הלוי ע"ה - נלב"ע ד' שבט תשע"ד
ולע"נ הרב אברהם בן הרה"ח ר' יוחנן דב הלוי ע"ה
נלב"ע ז' אדר תשע"ה
ת. נ. צ. ב. ה.

לע"נ הרה"ח ר' יצחק בן הרה"ח ר' משה אריה ז"ל
נלב"ע בשבועות תשע"ד
ת. נ. צ. ב. ה.

לע"נ הרה"ק רבי מנחם מנדל ז"ע
הרבי הצעיר מווארקו
בן הרה"ק ר' ישראל יצחק מווארקו ז"ע
נלב"ע ט"ז סיון תרכ"ח
ת. נ. צ. ב. ה.

המעוניין לתרום להוצאות העלון להצלחה, ברכה או לע"נ יפנה לעורך הבה"ח ישראל פינגבוים הי"ד, או להפקיד בבנק פועלים, סניף 533, מס' ח-ן - 540321 ע"ש ישראל בנימין פינגבוים. ניתן לתרום מכספי מעשר.